

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/84/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624200755
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5624200755.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. X. XXXX, bytom C. XXXX/X, D. E. a žalovanej: F. G. H., H. B., nar. XX. X. XXXX, bytom I. XX/XXX, J., K. H., právne zastúpená: V4 legal, s.r.o., so sídlom Tvrdého 783/4, Žilina, IČO: 36 858 820, o zaplatenie 3.669,25 eur, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5C/13/2024-51 zo dňa 11. júna 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie podľa ust. § 9, § 161 ods. 1, 2, 3, § 162 ods. 3, § 164 CSP, čl. 4 ods. 1, čl. 5 ods. 1, čl. 26 ods. 1, čl. 28 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie Brusel I bis“) rozhodol, že nemá právomoc vo veci konať (I.) a zastavil konanie (II.). Návrh žalovanej na prerušenie konania podľa § 162 ods. 3 CSP zamietol (III.) a priznal jej podľa § 256 ods. 1 CSP voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (IV.). Žalobcovi podľa § 11 ods. 3 prvá veta, ods. 4, 6 písm. b) zákona 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, vrátil súdny poplatok zo žaloby vo výške 210 € (V.). Okresný súd mal na základe vyjadrenia žalovanej za preukázané, že je stranou s bydliskom v cudzine, nakoľko má evidovaný trvalý pobyt na území Českej republiky, kde býva od narodenia. Žalovaná nemá a ani nikdy nemala trvalý ani prechodný pobyt v Slovenskej republike, ako svoje bydlisko označila Českú republiku, ktorú nemá v úmysle opúšťať. V Českej republike žije aj jej najbližšia rodina, navštevuje tu všeobecného lekára aj školu.

Zo žiadneho jej tvrdenia nevyplýva, že by sa zdržiavala inde ako v mieste svojho trvalého bydliska. Z uvedeného dôvodu považoval súd za nepochybné, že bydlisko žalovanej podľa čl. 62 nariadenia, teda miesto, kde sa žalovaná reálne zdržiava s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo, je adresa v Českej republike. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že ide

o konanie s cudzím prvkom a prioritne skúmal, či slovenský súd má právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Uviedol, že v prejednávanej veci na posúdenie právomoci vo veci konať postupoval podľa Nariadenia Brusel I bis, keďže sa jedná o občianskoprávnu vec a konanie bolo začaté po 1. 1. 2015. Pri posudzovaní právomoci aplikoval ustanovenie čl. 26 ods. 1 a čl. 28 ods. 1 nariadenia. V tejto súvislosti uviedol, že žalovaná sa zúčastnila konania, len aby namietla existenciu právomoci a k žalobe sa vyjadrila len z dôvodu opatrnosti. Vzhľadom na uvedený dôvod vyjadrenia sa k žalobe a uplatnenú námietku právomoci, súd jej podanie neposúdil ako účasť na konaní v zmysle čl. 26 nariadenia. Súd pre úplnosť dodal,

že v predmetnom konaní ide o sporovú vec občianskoprávnej povahy – žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu odpadnutia právneho dôvodu plnenia (zrušenie vyživovacej povinnosti), v ktorej

sa vykonáva dokazovanie podľa zásad civilného sporového konania, nejde preto o spor rodinnoprávnej agendy, na ktorý by sa uplatnilo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti. Súd preto nepovažoval dôvod námietky právomoci, ktorý žalovaná uviedla, za rozhodujúci a túto námietku posúdil podľa jej obsahu, najmä podľa vyjadrenej vôle žalovanej, aby konanie prebiehalo na príslušnom súde Českej republiky. Okresný súd v konaní nezistil skutočnosti odôvodňujúce uplatnenie kritéria všeobecnej právomoci podľa čl. 4 nariadenia, pretože žalovaná nemala a nemá bydlisko v Slovenskej republike a od narodenia žije v Českej republike. Nezistil ani splnenie kritéria osobitnej a výlučnej právomoci podľa čl. 7 a čl. 24 nariadenia a strany si taktiež písomne nedohodli právomoc slovenského súdu podľa čl. 25 nariadenia. V konaní nebola daná právomoc slovenského súdu ani podľa čl. 26 nariadenia, nakoľko sa žalovaná zúčastnila konania, len aby namietla absenciu právomoci. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že predmetná vec nespadá do právomoci súdu Slovenskej republiky.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ CSP odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a celú vec dôkladne prešetril a vyhovel jeho žalobe. Mal za to, že si súd neoveril skutkový stav, keďže iné súdy nemali doposiaľ žiadny problém riešiť veci na Slovensku. Uviedol, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy, ako je napríklad jeho vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej, kde by mohol vysvetliť všetky skutočnosti. Ďalej uviedol, že súdy vo veci výživného konali už 5 krát, pričom sa ani jeden nevyjadril, že by sa malo zvýšiť výživné v Česku, pretože tam má bydlisko žalovaná. Podľa jeho názoru dospel súd prvej inštancie aj k nesprávnym skutkovým veciam na základe vykonaných dôkazov, pretože mal súd zisťovať viac dôkazov a minimálne ho vyzvať za účelom vyžiadania rodného listu žalovanej, keďže má aj slovenské občianstvo.

3. K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že sa stotožňuje a súhlasí s napadnutým uznesením a so závermi súdu ohľadom absencie právomoci súdu konať v danej veci, pričom trvá na tom, že súdy Slovenskej republiky nie sú v predmetnej veci právomocné konať a meritórne rozhodovať, a preto nemá v úmysle sa vecne na danom konaní zúčastňovať nad rámec namietania právomoci súdov Slovenskej republiky. K namietanej právomoci v odvolaní uviedla, že predošlých konaní sa zúčastnila z dôvodu, že nebola právne zastúpená a teda nevedela o možnosti namietat ich právomoc v súlade s nariadením. Uviedla, že si až do roku 2020 nebola vedomá (a ani jej matka), že niekedy došlo k vydaniu jej rodného listu na Slovensku a o (ne)existencii jej slovenského občianstva doposiaľ ani nemala vedomosť. S poukazom na odôvodnenie napadnutého uznesenia uviedla, že podľa jej názoru je nepochybné, že jej bydlisko (resp. obvyklý pobyt) v kontexte nariadenia je Česká republika, od čoho sa má odvíjať aj určovanie súdov právomocných na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Odvolací súd preskúmaním napadnutého uznesenia, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania žalobca konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne podstatné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

6. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu, že doposiaľ nemali súdy na Slovensku problém konať, krajský súd dopĺňa, že z čl. 26 ods. 1 prvej vety Nariadenia Brusel I bis síce vyplýva, že okrem právomoci založenej

na iných ustanoveniach tohto nariadenia, má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania, avšak v druhej vete citovaného článku je daná možnosť neuplatniť toto kritérium, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24. Z uvedeného možno potom dospieť k záveru, že až v prípade namietnutia absencie právomoci zo strany žalovaného dôjde k neuplatneniu kritéria uvedeného v prvej vete citovaného článku nariadenia. Z vyjadrenia žalovanej pritom jednoznačne vyplýva, že sa predmetného konania zúčastňuje len z dôvodu, aby túto absenciu právomoci namietla. Ak teda žalobca namieta, že sa doposiaľ konalo na Slovensku a zrazu to nie je možné, je tomu tak z dôvodu, že nebola zo strany žalovanej namietaná absencia právomoci týchto súdov, pretože ako sama uviedla vo vyjadrení k odvolaniu, nevedela o tejto možnosti a až na základe právneho zástupcu sa o nej dozvedela.

7. Vychádzajúc z uvedených skutočností, odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, vrátane nároku na náhradu trov konania.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovanej ako plne úspešnej v odvolacom konaní ho priznal v plnom rozsahu.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).